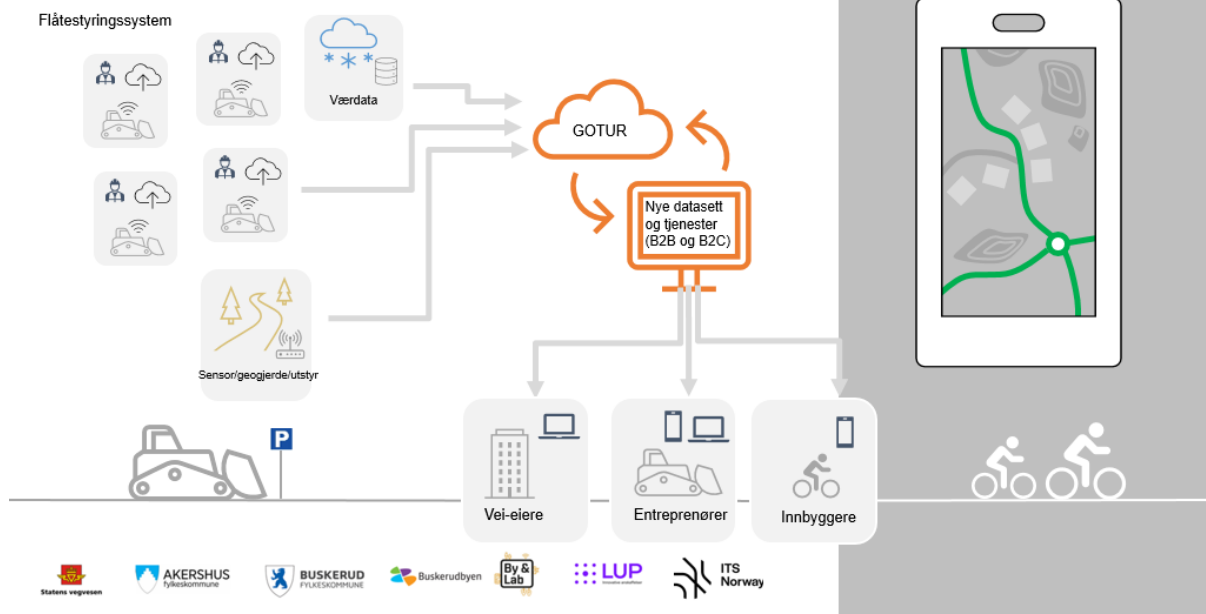

Oppsummeringsrapport Workshop 1, 12 desember 2025, Oslo

Del av et forprosjekt finansiert av Norsk Forskningsråd

Eksempel på GOTUR i et økosystem – felles løsning

Innhold

Om GOTUR: Felles digitalt grensesnitt om standard og fremkommelighet på vei, gang- og sykkelanlegg.	2
Hovedprosjekt.....	3
Aktivitet – Workshop 12. Desember 2025	3
Hensikt:	3
Målgruppe for invitasjon:.....	3
Deltagere	4
Program.....	4
Gruppearbeid – workshop	4
Metodikk.....	4
Hva sa lappene? (utdrag fra arbeidsdelen).....	6
Gjennomgående barrierer som ble løftet frem:	6
Når det gjelder koordinering og samhandling, viste lappene særlig:.....	6
Vurdering	6
Overordnet.....	6
Testfortellinger som metode.....	7
Forankring og forpliktelse	7
Samhandling, fragmentering og bestillerkompetanse.....	7
Brukerperspektivet	7
Økosystem, data og helhet.....	8
Forholdet mellom Smart Drift og GOTUR	9
Erfaringer og justeringer etter workshop 12. Desember 2025.....	9
Vegen videre	9
Vedlegg:	9
Referanser.....	10

Om GOTUR: Felles digitalt grensesnitt om standard og fremkommelighet på vei, gang- og sykkelanlegg.

Forprosjektet skal etablere et konsortium mellom byer og tettsteder med like behov. Arbeidet tar utgangspunkt i **testfortellinger** (use cases) fra deltakerne, som beskriver lokale utfordringer som gir grunnlag for en felles behovsbeskrivelse for tekniske løsninger og samarbeid. Testfortellingene er grunnlag for arbeidspakke 2 som igjen gir en felles behovsbeskrivelse i arbeidspakke 1 se figur nedenfor.

Aktiviteter i forprosjektet inkluderer:

- Workshops og etablering av samarbeidsavtaler
- Veiledning i utvikling og gjennomføring av testfortellinger
- Koordinering med eksisterende initiativer og aktører
- Utarbeiding av prosjektskisse og søknad til hovedprosjekt

GoTUR er i dag et etablert initiativ bestående av Statens vegvesen, Akershus og Buskerud fylkeskommuner, Buskerudbyen, Kongsberg By&Lab og Leverandørutviklingsprogrammet (LUP). Flere bypakker og kommuner inviteres med. Forprosjektet er finansiert av midler fra Norges forskningsråd.

[ITS Norway](#) har fått oppdraget med å utforme en prosjektbeskrivelse for hovedprosjektet og lede prosessarbeidet med etablering av partnersamarbeid til et videre hovedprosjekt.

Så langt ser vi for oss fem arbeidspakker i hovedprosjektet.

(Figur 1: Arbeidspakker GoTUR)

Prosjektet bygger på solid erfaring fra Statens vegvesen og fylkeskommunene innen drift, vedlikehold, [ITS](#), planlegging og teknologi. Gjennom Buskerudbyen, andre bypakkesamarbeid, Kongsberg By&Lab og lokale partnere sikres behovsforankring og

mulighet for skalering. Prosjektet har tilgang til juridisk kompetanse, driftsfaglig kapasitet, analyse- og evalueringsressurser og kommunikasjon for god formidling.

Hovedprosjekt

(Figur 1: Arbeidspakker GoTUR)

Prosjektet er relevant for stat, fylke og kommune og bygger på målene i Nasjonal transportplan og nullvekstmålet i byvekstavgiftene. Involvering av flere veieiere sikrer at løsningene utvikles fra reelle behov og fungerer på tvers av ulike områder. Samtidig som veieiere kan bruke sin innkjøpsmakt til å drive fram grønne og standardiserte løsninger, som igjen styrker leverandørmarkedet og potensialet for eksport.

Et hovedprosjekt skal:

- Etablere et felles digitalt grensesnitt for drift- og vedlikeholdsdata
- Øke standardiseringen og bedre samhandlingen mellom driftskontrakter
- Redusere kostnader gjennom koordinert drift og bedre ressursbruk
- Bedre forutsetningene for miljøvennlig transport gjennom mer pålitelig drift
- Styrke innovasjon og leverandørmarkedet gjennom tydelige behov og krav
- Bedre datagrunnlaget, gi høyere kvalitet og økt trafikk sikkerhet
- Styrke organisatoriske prosesser for å ta i bruk teknologi
- Skalere lokale løsninger til nasjonalt nivå

Aktivitet – Workshop 12. Desember 2025

Hensikt:

Hensikten med den første workshopen var å introdusere byene til GOTUR prosjektet, metodikk og arbeid med testfortellinger. Workshopens arbeidsdel startet med idedrodding rundt aktuelle testfortellinger med oppgaver og spørsmål i tråd med metodikk for kartlegging av strekninger, og utforming av testfortellinger.

Målgruppe for invitasjon:

Målgruppen for workshop 12. desember var byggeledere, og de som jobber innen mobilitet, IT, teknologi og kontraktsmaler, driftskontrakter og ledere og

beslutningstakere i byer og tettsteder, særlig innen etablerte bysamarbeid som byvekstavtaler eller byer med belønningsmidler.

Deltagere

Det var 18 deltagere innenfor fagområder som: strategi- og planlegging, bærekraftig mobilitet, sykkel og kollektiv, dataforvaltning og analyse, drift- og vedlikehold og ITS.

Deltagerne ble delt opp i tre grupper etter byer.

Gruppe 1: Bergen

Gruppe 2: Oslo

Gruppe 3: Akershus og Buskerudbyen

Program

(se vedlagt program)

Workshopen ble delt inn i en introduksjonsdel og en arbeidsdel.

Arbeidsdelen startet med introduksjon av metodikk for testfortellinger, og eksempler på testfortellinger som er startet opp. Vi gikk så videre på gruppeoppgaver.

Gruppearbeid – workshop

Metodikk

- Gruppearbeid ut fra forhåndsbestemte oppgaver
- Gruppen noterer ved hjelp av gule lapper og gruppeleder oppsummerer diskusjon i gruppen i plenum

Oppgaver:

Barrierer og utfordringer

1. Hvilke utfordringer/barrierer har de syklende og gående på konkrete strekninger hos dere? Hva blir konsekvensene av disse barrierene? Hvor oppstår de?

Velg 2-3 eksempler på reisekjeder og beskriv barrierene

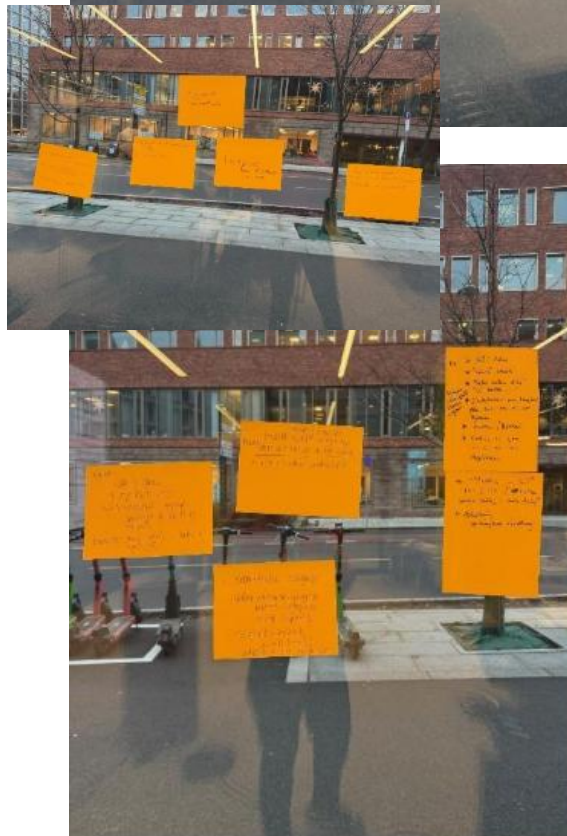
2. For hver barriere beskriv det som skyldes mangel på koordinering og informasjonsdeling
3. For hver barriere hvor mangler informasjon, hvem burde samhandle og hvem må bestemme (tegn gjerne ut verdikjeden)

Avklare hvem som vil være med videre

- Hvorfor/hvorfor ikke delta?
- Ulike roller i prosjektet – hvilken kunne du tenkt deg?

- Er det noen vi savner?
- Hvem bør være informert?

(bilde fra lappene)

Hva sa lappene? (utdrag fra arbeidsdelen)

Arbeidsdelen i workshopen ga tydelige og samstemte innspill, dokumentert gjennom post-it-lapper og felles oppsummering på tavle. Selv om innspillene var knyttet til ulike byer og strekninger, pekte de i stor grad på de samme underliggende utfordringene.

Gjennomgående barrierer som ble løftet frem:

- Manglende brukerfokus og begrenset innsikt i faktiske behov hos gående og syklende
- Fragmentert ansvar mellom kommune, fylke og stat
- Lite handlingsrom i drifts- og vedlikeholdskontrakter
- Ressursknapphet og stramme budsjetter som styrende premiss
- Manglende politisk eierskap og beslutningsvilje
- Holdninger og arbeidsformer som i liten grad legger til rette for nytenkning

Når det gjelder koordinering og samhandling, viste lappene særlig:

- Mangelfull deling av relevante data på tvers av veieiere
- Uklare roller mellom veieier og entreprenør
- Begrenset dialog om bruk av digitale løsninger
- Behov for bedre opplæring i både forvaltning og drift
- Uklarhet rundt hvem som kan beslutte endringer innenfor eksisterende kontrakter

Flere grupper knyttet disse forholdene direkte til konsekvenser for sluttbruker, som redusert fremkommelighet, uforutsigbar standard og frustrasjon i hverdagen. Samlet sett understøtter innspillene behovet for et mer helhetlig og forståelig økosystem for samhandling.

Vurdering

Overordnet

Workshopen ble gjennomført med god energi og høy grad av engasjement. Deltakerne som møtte representerte relevante fagmiljøer og roller, og bidro aktivt i diskusjonene. Det var tydelig at interessen for GOTUR-prosjektet er reell, og at tematikken oppleves som både aktuell og viktig.

Forberedelsene til workshopen var gjennomgående gode. Samtidig er det en læring at enkelte refleksjoner kunne vært styrket dersom deltakerne hadde fått noen korte refleksjonsspørsmål i forkant, for å modne problemforståelsen ytterligere. Dette tas med som forbedringspunkt til neste workshop.

Testfortellinger som metode

Arbeidet med testfortellinger fungerte som et nyttig verktøy for å konkretisere utfordringer og skape felles forståelse. Det er ofte lettere å diskutere barrierer når de knyttes til en faktisk strekning eller situasjon.

Samtidig viste workshopen at metoden også har en innebygd metodisk spenning: Flere grupper ble raskt opptatt av detaljer knyttet til den spesifikke strekningen, fremfor å løfte blikket mot de mer strukturelle og gjentakende problemene. Dette illustrerer en kjent avveining i denne typen prosesser mellom det konkrete og det generelle og gir verdifull erfaring for videre metodisk justering i GoTUR.

Forankring og forpliktelse

Det viste seg krevende for deltakerne å forplikte seg til videre deltakelse i prosjektet i selve workshopen. Dette vurderes ikke som manglende interesse, men snarere som et uttrykk for behovet for intern forankring i egne organisasjoner.

Flere pekte på at:

- De ikke alene sitter med beslutningsmyndighet
- Videre deltakelse forutsetter avklaringer knyttet til ressurser, roller og prioriteringer
- Testfortellinger og bidrag må forankres internt før endelig forpliktelse.
- Dette gir et tydelig signal om at neste fase i GOTUR bør legge bedre til rette for beslutningsgrunnlag og organisatorisk forankring, i tillegg til det faglige arbeidet.

Samhandling, fragmentering og bestillerkompetanse

Et gjennomgående tema i diskusjonene var samhandling og mangelen på helhetlig samhandling. Mange av utfordringene knyttet til gående og syklende handler i liten grad om fravær av teknologi, men i stor grad om:

- fragmentert ansvar mellom kommune, fylke og stat
- uklare grensesnitt mellom planlegging, drift og forvaltning
- manglende eierskap til helheten i reisekjeden
- for mange aktører og kontrakter, med uklare beslutningslinjer

Dette peker tydelig på behovet for styrket bestillerkompetanse, tydeligere krav i kontrakter og bedre oppfølging av leveranser. Flere deltakere pekte på at dagens driftskontrakter ofte er rigide og gir begrenset rom for nytenkning, teknologibruk og systematisk opplæring både hos entreprenører og i forvaltningen.

Brukerperspektivet

Workshopen synliggjorde at brukerperspektivet ofte kommer for sent inn i prosessene. Mange av barrierene som ble identifisert er gjentakende frustrasjoner for sluttbruker,

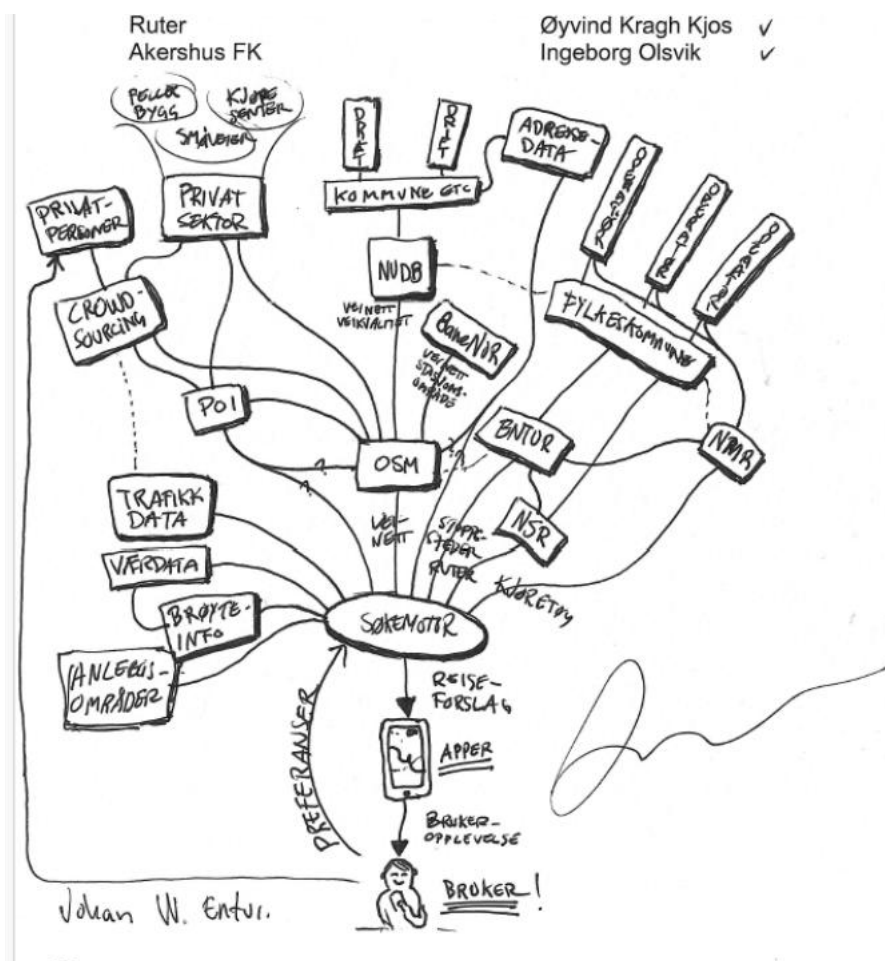
redusert fremkommelighet, uforutsigbar standard og manglende informasjon. Men disse erfaringene fanges i begrenset grad systematisk opp.

Det ble reist spørsmål ved i hvilken grad løsninger faktisk testes i praksis, for eksempel ved å ferdes til fots, med barnevogn eller på sykkel, etter at tiltak er gjennomført. Dette peker på behovet for sterkere kobling mellom drift, brukerinnsikt og kvalitetsoppfølging.

Økosystem, data og helhet

Diskusjonene og dokumentasjonen fra workshopen understøtter behovet for et tydeligere og mer anvendbart økosystem for samhandling. Et system der aktører faktisk har oversikt over roller, ansvar, tilgjengelige data og beslutningslinjer i hverdagen.

Skissen under, presentert av Johan Wiklund (Entur) bidro til å synliggjøre kompleksiteten i dagens landskap, og pekte på hvordan data, eierskap og ansvar i dag er fragmentert. Dette gir et relevant utgangspunkt for videre analyse i GOTUR, uten at det i denne fasen trekkes konklusjoner om konkrete organisatoriske løsninger.

(skisse tegnet av Johan Wiklund fra Entur)

Forholdet mellom Smart Drift og GOTUR

Det er behov for en tydeligere avklaring av grensesnittet mellom Smart Drift-prosjektet og GOTUR. Flere problemstillinger overlapper, og det er viktig å sikre at GOTUR bygger videre på eksisterende kunnskap og dokumentasjon.

Dette innebærer:

- å identifisere hva som allerede er tilstrekkelig adressert i Smart Drift
- å avklare hvilke temaer som ikke bør tas videre i GOTUR
- å sikre at GOTUR tilfører merverdi og ikke dupliserer pågående arbeid

Dokumentasjonen fra workshopen gir et godt utgangspunkt for denne avklaringen.

Erfaringer og justeringer etter workshop 12. Desember 2025

Workshopen 12. desember har gitt verdifull innsikt og et solid faglig grunnlag for videre arbeid i GOTUR. Neste steg bør fokusere på:

- bedre organisatorisk forankring hos deltakende aktører
- tydeligere prioritering av hvilke problemstillinger GOTUR skal adressere
- konkretisering av roller, ansvar og forventninger i et hovedprosjekt
- videre arbeid med testfortellinger

Med bakgrunn i erfaringene fra workshopen 12. desember, har arbeidsgruppen besluttet å gjennomføre et informasjonsmøte om GOTUR før vi går videre med neste workshop.

Infomøte skal gi nødvendig helhetlig forståelse av behov for samhandling og bidra til at vi klarer å se de strukturelle og gjentakende problemstillingene, når en jobber med konkrete strekninger og lokale testfortellinger.

Vegen videre

- Informasjonsmøte (teams) 23. januar. Invitasjon ble sendt ut 07.01.26.
- Neste workshop planlegges i februar, og skal ha fokus på etablering av samarbeid og utvalgte teststrekninger.

Vedlegg:

- Invitasjon
- program
- Deltagerliste
- Presentasjoner fra Workshop
- Oppgaver workshop
- Metodikk – Testfortellinger

Referanser

- <https://www.fiksgatami.no/>
- Smart Drift
sluttrapport: <https://innovativeanskaffelser.no/content/uploads/2025/11/smart-drift-2022-2023-sluttrapport.pdf>
- ORCHESTRA PMA. Beskrevet i
D3.3: <https://orchestra2020.eu/document/reports/>